

Tildeling av hoppekvoter for avlssesongen 2026

Vurderingene er gjort av avlsutvalget i samarbeid med avlsfaglig rådgiver ved Norsk Hestesenter, Therese Selle.

Kvotebegrensning på hingster er et viktig hjelpemiddel for å begrense innavlsutviklingen i dølahesten.

Beregningene i EvA gjøres av Norsk Hestesenter og resultatene fra EVA skal brukes som utgangspunkt for tildelingen av hoppekvoter til avlsgodkjente dølahingster.

Avlsutvalget og styret i LD har i tillegg utformet kriterier som skal være med i vurderingen av kvoter for 2026.

Uavhengig av slektskap til populasjonen vil dette alltid gjelde:

Hingster som blir kåret for første gang, premierte hingster som har gjennomgått utvidet bruksprøve 2026 og hingster med null avkom vil alltid få en kvote på 15. Eldre hingster som får avlsgodkjennelse i 2026 vil få tildelt hoppekvote umiddelbart etter hingsteutstillingen.

Merk at førstegangsviste hingster som blir kåret blir avlsgodkjent for to år med en total kvote på 15 hopper. Det vil si at hingsten kan ha maksimalt 15 hopper fordelt over de to årene den er avlsgodkjent. Hingsten kan ha 15 hopper første året, men har da fylt kvoten sin og vil ikke ha mulighet til å bedekke hopper andre året. Hingsten kan møte til annengangsvisning året etter førstegangsvisning uavhengig om kvoten på 15 hopper er fylt eller ikke. Hvis hingsten går i fjellhamning og får 20 i kvote det første året, men ikke fyller hele kvoten, avregnes resterende kvote påfølgende år på den tildelte kvoten på 15 hopper. Hingstene må møte til annengangsvisning for å få ny avlsgodkjennelse og ny kvote.

For at hingster skal settes til en annen kvote enn det slektskapsberegningene i EvA tilsier, må ett eller flere av kriteriene under ny kvotegruppe oppfylles.

Inndeling av kvotegrupper med underliggende kriterier:

Kvote på 15 hopper:

- Hingster som blir kåret for første gang
- Alle premierte hingster som har gjennomgått utvidet bruksprøve i gjeldende år
- Alle hingster uten avkom
- Hingsten skal ikke ha hatt avlsgodkjente sønner eller sønnesønner i 2025
- Hingsten kan ikke ha mer enn 35 bedekninger siste 3 bedekningsår
- Hingsten kan ikke ha flere enn 30 fødte avkom

Navn	Kvote 2026	Fødte avkom	Far	Morfar	Bedekte hopper 2025
Dyrhaug Borken	15	0	Heirums Borken	Øverlandtind	13
Gjerde Prinsen	15	26	Mostjerner	Skogly Prins	5
Midtgards Alvin	15	5	Tresa Svarten	Heirums Borken	3
Naustvoll Luringen	15	3	Luringen	Vollaug Sølve	11
Uddson	15	17	Udd	Randsvarten	0
Øvre Håggåns Sparknekt	15	2	Svangstu Fardølen	Randsvarten	9

Kvote på 10 hopper:

- Hingster med mellom 1 og 40 fødte avkom
- Hingsten skal ikke ha hatt mer enn to avlsgodkjente sønner eller sønnesønner i 2025
- Hingster som har fått tildelt kvote på 5 av EVA og har 20 eller færre fødte avkom
- Hingsten kan ikke ha mer enn 45 bedekninger siste 3 bedekningsår

Navn	Kvote 2026	Fødte avkom	Far	Morfar	Bedepte hopper 2025
Ankaltruds Tambar	10	7	Vivelstad Svarten	Frøyvin	3
Elstad Mjølner	10	6	Laagendølen	Skrimsblessen	19
Geilostølens Viktor	10	36	Vollaug Sølve	Borgvind	0
Grane Knekten	10	3	Smedsmo Knekten	Mostjernar	0
Haugstad Stjernen	10	15	Dalaszvarten	Vigvind	0
Heggebakks Glimt	10	3	Tirilborken	Rudsars Borgar	0
Høgheims Rauen	10	17	Vetle Rauen	Vollaug Vind	3
Jensagardens Lykting	10	3	Skjåk Balder	Randsvarten	0
Kjerkstad Svarten	10	4	Haugajo	Gullstein	2
Krokens Solan	10	25	Björkhagens Modig (SE)	Zultan 1949	5
Lundeprinsen	10	4	Randtind	Skarprins	0
Lundes Storm	10	5	Nybakk Frøyar	Morkasjur	0
Laagendølen	10	35	Björkhagens Modig (SE)	Dalaszvarten	3
Meringa Rusken	10	12	Elstad Rusken	Randsvarten	0
Midtgards Svarten	10	32	Elstad Blesen	Bonus	7
Morka Bron	10	36	Fjellstad Bron	Moklumpen	0
Møller Jens	10	9	Stjerne Gut	Vårdølen	1
Naustvoll Bajas	10	14	Espeset Blåen	Vollaug Sølve	2
Nybakk Frøyar	10	39	Jonsvarten	Vårdølen	3
Randjo	10	11	Jonsvarten	Randsvarten	0
Rudland Robust	10	10	Elstad Jokern	Gjerde Blæsen	2
Skjerven Svarten	10	12	Morka Bron	Morkasjur	7
Skjævestad Alvin	10	9	Randvar	Jonsvarten	3
Skrims Fjellkar	10	7	Mostjernar	Skogs Titan	4
Skraarudknekten	10	15	Elstad Jokern	Teigmoblesen	2
Stjerne Gut	10	6	Gjerde Blæsen	Liagutten	1
Sundfors Viljar	10	17	Midtgards Svarten	Randsvarten	8
Sælid Trym	10	27	Vollaug Sølve	Bjontind	3
Ustu Knekten	10	16	Skrims Eirik	Elstad Blesen	1

Kvotepå 5 hopper:

- Alle hingster som ikke oppfyller kravene for kvoter på 10 eller 15 hopper.

Navn	Kvotepå 2026	Fødte avkom	Far	Morfar	Bedekte hopper 2025
Elstad Blesen	5	65	Gullstein	Skrimsblesen	5
Elstad Jokern	5	34	Gullstein	Skrimsblesen	2
Espeset Blåen	5	35	Myklar	Hallingblåen	3
Fagerli Knut	5	30	Ullins Stjerneblesen	Morkasjur	5
Gjerde Blæsen	5	59	Sogna Blæsen	Bronson	4
Kristian Svart	5	60	Skrims Christian Kvart	Tangvar	5
Moprins	5	44	Ramsvik Prins	Villmarkens Vårvind	1
Ramsvik Odin	5	26	Ullins Stjerneblesen	Vårdølen	2
Randvar	5	37	Skrimsblesen	Randsvarten	3
Skraaruds Eldølen	5	30	Gullstein	Jonsvarten	0
Smedsmo Mynt	5	43	Myklar	Syljesethrauen	0
Svangstu Fardølen	5	34	Vårdølen	Øverlandtind	5
Svantesvold Sølv	5	37	Vollaug Sølv	Teigmoblesen	1
Tresa Svarten	5	38	Elstad Blesen	Morkasjur	0
Tresa Vårvind	5	27	Smedsmo Mynt	Morkasjur	1
Vivelstad Svarten	5	67	Eldkar	Sogna Blæsen	5
Åsen Balder	5	23	Moklumpen	Gjerde Blæsen	0

Eksempler på vurdering ved tildeling av kvoter:

- Hingst tildelt kvote på 5 hopper av EvA, har mindre enn 20 avkom, ingen avlsgodkjent sønn og har ikke bedekt mer enn 45 hopper siste 3 bedekningsår.
 - Fyller kravene for å tildeles en kvote på 10 hopper, og justeres opp fra 5.
- Hingst tildelt kvote på 15 hopper av EvA, har mer enn 30 avkom og 2 avlsgodkjente sønner.
 - Fyller ikke kravene for å tildeles en kvote på 15 hopper, og justeres dermed ned til 10.

Unntak og dispensasjon

Hingstene som skal slippes med hoppefølge i Sikkilsdalen, Bekkelegeret og Tronhus får, hvis gitte kriterier er oppfylt, automatisk tildelt kvote på 20 hopper. Dette gjelder ikke hingster som har fått tildelt kvote på fem hopper.

Kriterier for fjellhingster:

Vi vil i år ikke ha tilgang på slektskap mellom hingster og har derfor ikke satt et øvre krav. Men det oppfordres til å velge hingster som er minst mulig i slekt.

Halvbrødre og helbrødre kan ikke få 20 i hoppekvote samme år.

En hingst kan ikke tildeles 20 i hoppekvote to år på rad.

Lokallag som arrangerer slipp, vil ha mulighet for å søke om økt kvote opp til 15 hopper for hingster som har blitt tildelt en lavere kvote. Et lokallag kan kun søke om dispensasjon for en hingst.

Dispensasjon kan gis med følgende begrunnelser, men ikke begrenset til:

- Økonomiske forhold for å gjennomføre slippet
- Få andre tilgjengelige hingster i distriktet
- Hingsten gir kombinasjoner med akseptabel innavlsgrad mot lagets hopper

Lokallag kan søke dispensasjon ved skriftlig søknad sendt til Landslaget for Dølahest ved avlsutvalget på avl@dolahesten.no, innen to uker etter avholdt hingsteutstilling.

Avlsutvalget i Landslaget for dølahest, 19. februar 2026.

Underlag til fastsetjing av individuelle hoppekvoter for dølahest i sesongen 2026

Av: Therese Selle, Fagrådgevar avl, Norsk Hestesenter, 04.02.2026

Avlsprogrammet EvA gir moglegheit til å berekne det me kallar «optimale bidrag». Det ein då gjer, er å berekna dei mest optimale paringane, utelukkande med omsyn til slektskap. Altså det settet med paringar som gir minst auke i innavl og høgast grad av spreing av det genetiske materialet. Det inneber at programmet selekterer både hingstar OG hopper. Berekningane må derfor reknast som retningsgivande, sidan seleksjon på hoppesida ikkje er i bruk på den måten i avl på nasjonale rasar.

I desse berekningane har me brukt følgande referansepopulasjonar:

- Alle kåra eller premierte hingstar i registeret, som per januar ikkje var registrert døde eller kastrerte. Det utgjorde 60 hingstar.
- Alle levande hopper fødd i tidsrommet 2006-2023, totalt 1283 hopper.

Gjennomsnittleg slektskap mellom hoppepopulasjonen og hingstane i berekninga er 0,27 ($\pm 0,030$), medan det mellom hingstane er eit gjennomsnittleg slektskap på 0,30 ($\pm 0,031$). Til samanlikning er slektskapet mellom halvøsken 0,25.

Berekningane er gjort med føresetnad om at det er 300 bedekningar som skal fordelast. Dette er eit tal som er representativt for gjennomsnittleg tal bedekte hopper over ei viss tid. Dersom antalet bedekningar stabiliserer seg på eit lågare nivå vil føresetnadane for berekningane endrast i framtidige simuleringar. Programmet plukkar ut dei best eigna kandidatane, basert på slektskap. Resultatet kan betraktast som rettleiande for fastsetjing av individuelle kvotar for kommande avlssesong.

Norsk Hestesenter vil ikkje anbefala å tildele kvotar som er basert slektskapsberekningar åleine. I stamtavlene er det individ som er mindre beslekta med resten av populasjonen (NSV hestar og kaldblodshestar hovedsakleg) og programmet vil alltid favorisere dyr som er lite beslekta med resten av populasjonen. Desse dyra bidrar ikkje nødvendigvis med forbetring av eigenskapane som er viktigst i avlsmålet. Rådet som er gitt til Landslaget er derfor å nytta slektskapsberekningane retningsgivande, men å inkludere fleire omsyn ved tildeling av kvotar som blant anna hingstens alder, tal fødde avkom, om hingsten har avlsgodkjente avkom, i tillegg til hingstens slektskap til populasjonen.